

เข้าใจผิด

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ถาม-ตอบ ปัญหาธรรม วันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๖๒

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ถาม : ข้อ ๒๓๒๗. เรื่อง “ออกนิกพุท เข้านิกโธ”

กราบนมัสการหลวงพ่อกะผมขอรายงานผลการปฏิบัติจากผลการรายงานต่างๆ แล้วหลวงพ่อกะผมเมตตาชี้แนะ

ปัจจุบันกะผมตั้งองค์บริกรรมที่พุทโธจะคู่กับการดูลม หรือหวดหนักๆ รัวๆ เป็นปีนกลเวลามันจะแลลบกคิดเพื่อรั้งมัน พอเริ่มเบาที่จะจับลมพร้อมคำบริกรรมหายใจกับนิกพุทโธ หรือตามรู้ลม จนวันหนึ่งได้หลักเกณฑ์บ้าง คือตัวสติที่เคยเขียนมาถึงการเหยียบเบรกอารมณ์หรือคันเร่งเวลาใจมันปลง

จากคำถามหลังสุดที่เคยถามหลวงพ่อกะผม พังเทศน์แล้วหาย แล้วมารับรู้อีกตอนเทพจบ ตอนนี่ไม่ต้องให้ใครบอกแล้วครับ เพราะผมรู้สึกเองว่ามันจืด มันคุ่นชิน หายใจอย่างเดียวนี้แหละ แต่เห็นกันชัดๆ ว่า การเข้า การออก การรับรู้ แทบไม่ต่างกับการโยนของเรียงเลย มันบังคับลมจนเหมือนโยนบอลลงในระบบระเบียบบีบตีจ้ง แต่ทำไมเราส่อส่ายจ้ง

มาคิดแล้ว เวลาหลวงตาให้พรท่านจะท่องซ้ำๆ เลยเอาจุดนี้มาตั้ง แล้วหาอุบายว่า การนั่งนี้จะขอเห็นสิ่งที่จริง อากาอะไรจะไปหาผมไม่เอา แต่ตั้งกติกากว่าเข้านิกพุท ออกนิกโธ

ผมคุ้นเคยไปจนหลับ เลยเอาใหม่ว่า หายใจออกให้นิกพุท เข้านิกโธแทน แล้วเห็นว่าไม่พ้นจากพุทโธแล้วจริงครับ อากาที่เกิดขึ้นกับใจ ขอเทียบเลยเหมือนตนกลับไปเริ่มหัดเดินใหม่ สัญญาเก่าๆ เทียบไม่ได้ เพราะจะมีสติตามเช็กว่าผิดไหม

แรกๆ ออกพุทเข้าโธสองสามทีก็ผิดระยะหนึ่ง เริ่มเรียบ การเกิดเวทนาเหมือนก่อนๆ จางกันชัดๆ เลย ที่สำคัญคือที่เทียบได้ว่าผมหลับจากคำถามก่อน เพราะเหมือนเคยคือเปิดเทพพัง

แต่พอจิตเบา เวทนาไม่กวนนรก ความเกรงกลัวนั้น ผิดนี้ ไม่ถูก จะไม่เคลื่อนไหว มันก็กลืนน้ำลาย แต่ใจเบา แล้วก็เห็นเลยว่าตัวเองว่างซัดๆ เลย จังๆ เลย แต่ไม่หลับ

พอได้ระยะสักพักจะเข้านอน อันนี้ไม่สัญญาแน่ คือผมนอนก็ทั้งหมด เทปปิด ดูลมด้วยการออกพุท เข้าโธ ทีนี้เด่นแทบเหมือนกับเอามือเลี้ยงไฟให้ตั้งตรงอย่างไรอย่างนั้น ผมได้ยินตัวเองกรนซัดๆ เลย แต่การภาวนานี้ล้านเปอร์เซ็นต์ ผมกรน แต่ลมซัดสบาย เวทนาหมดเลย ตรงนั้นว่าแตกต่างกันเลย

ขอถามครับ การหาอุบายแบบนี้ ทั้งที่พระท่านสอนให้หายใจเข้าพุท หายใจออกโธ กับผมทำสลับกัน เพราะทราบแล้วว่าใจมันเล่นแง่หลอกเรา พอหาอะไรใหม่ อันนี้เข้าสู่ๆ แม้แต่จะผล็อยหลับก็ยังรู้เวทนาเบา ร่างกายไม่เครียด แต่พอเลิก จะนอน ตอนนี่ซัดตรงผมรู้ว่าตรงอยู่กับองค์ภาวนา จะว่าหลับก็หลับ หลับจะขอตื่น ๖ โมง แล้วก็เจอว่าตนเองนอนกรน แต่จิตตื่น ใจเบา ไม่ส่อส่าย

สรุปผลการให้อุบายแบบนี้ผิดใหม่ครับ ส่วนตัวคิดว่ามันก็ยังอยู่กับแค่พุทโธกับลม แต่ที่ทำมันก็คืออุบายหายมันจะเสียหาย หลวงพ่ออธิบาย

ตอบ : อธิบาย มันอธิบายมาพอแรง คำว่า “พอแรงๆ” เวลาคนปฏิบัติไปแล้ว เวลาจิตมันเสื่อม เวลามันคือมันด้าน เวลาจิตมันคือมันด้านก็ไปอีกเรื่องหนึ่งนะ เวลาคนเราเริ่มต้นประพฤติปฏิบัติใหม่ๆ มันมีศรัทธามีความเชื่อ พอมีศรัทธามีความเชื่อ มีความมั่นคง ทำสิ่งใดก็มีความสุข ทำสิ่งใดก็มีความพอใจ พอทำต่อไป ทำไปๆ แล้วมันคือมันด้าน เวลามันคือมันด้านขึ้นมา ทำสิ่งใดก็มีความผิดพลาดทั้งนั้น แต่เวลาความผิดพลาดทั้งนั้นแล้ว เวลาทำสิ่งใดไปก็ตัวเองเข้าข้างตัวเองไป ก็ว่าต้องทำสิ่งนั้นๆ

อันนี้มันเป็นวิมุติภาวะของคนนะ ถ้าวิมุติภาวะของคน เวลาวิมุติภาวะของคนที่อ่อนแอ เวลาอ่อนแอมันไม่มีเหตุมีผลอะไรทั้งสิ้น ทำสิ่งใดก็ว่าจะเป็นธรรมๆ แล้วเวลามีอารมณ์ความรู้สึกต่างๆ นั่นก็เป็นอารมณ์ความรู้สึกทั้งนั้น อารมณ์ความรู้สึกบวกกับธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

เวลาโดยทั่วๆ ไป เวลาธรรมมันผุดๆ นั่นก็เรื่องหนึ่งนะ เวลาธรรมมันผุด คนที่ทำสมาธิแล้ว พอจิตมันมีหลักมีเกณฑ์ ธรรมมันจะผุดขึ้น ธรรมผุดขึ้นมันมีความมหัศจรรย์ มันมีความ

มหัศจรรย์ในใจดวงนั้น มันมีความมหัศจรรย์มันก็ติดในความรู้สึกอันนั้น เวลาหลงตาท่านพูด ก็เลสเกิด ๆ มันก็เลสเกิดอย่างนั้น

นี่ก็เหมือนกัน เวลาปฏิบัติขึ้นมา เวลามีศรัทธาความเชื่อขึ้นมา ก็หันหัวเข้าหา พระพุทธศาสนา เวลาหันหัวเข้าพระพุทธศาสนา เขาก็บอกว่าให้ปฏิบัติบูชา

ในการปฏิบัติบูชาเนะ แต่เดิมตั้งแต่สมัยก่อนที่หลงปุ้มัน สังคมไม่มีความเชื่อถือในการ ประพฤติปฏิบัติ ไม่มีความเชื่อถือในการประพฤติปฏิบัติเพราะอะไร เพราะคนมันเหลวแหลก เพราะสังคมมันอ่อนแอ พอสังคมอ่อนแอ สรรพสิ่งในโลกนี้ สรรพสิ่งในพระพุทธศาสนาก็เป็น หน้าทีของพระ เวลาทำสิ่งใด พระก็เป็นแค่ตรายาง เวลาตรายาง สวดมนต์บ้าน ทำบุญบ้าน เวลาทำอะไรก็เอาพระไปเป็นพิธีกรรม

เวลาพิธีกรรมนะ เวลาจะประพฤติปฏิบัติก็ไม่ได้ ปฏิบัติไปแล้วเดี๋ยวมันจะบ้า เวลาไปดู นะ ดูหนังดูละคร ดูหนังดูละครก็เรื่องไสยศาสตร์ เรื่องตึกตาผี เรื่องคุณไสย มันไปเอาสิ่งนั้นนะ เพราะจิตใจอารมณ์ของคนมันไปรับรู้ ไปรู้เรื่องของสังคม ไปรู้เรื่องของอภิญญา เรื่องของข้าง นอก สิ่งนั้นมันก็ฝังใจอยู่ พอฝังใจอยู่ จะมาประพฤติปฏิบัติขึ้นมา อารมณ์ความรู้สึกต่างๆ มันก็ ผุดขึ้นมา เวลาผุดขึ้นมามันก็มีอุปสรรคไปตลอดไป

เวลาปฏิบัติ ๆ พระพุทธศาสนาสอนให้ปฏิบัติ ๆ เวลาปฏิบัติ เวลาหลงปุ้เสาร์ หลงปุ้มัน ท่านประพฤติปฏิบัติของท่าน สังคมไม่มีความเชื่อถือ เวลาหลงปุ้เสาร์ท่านไปไหนมีแต่คนเสียด สี คนดูถูกดูแคลน เวลาไปไหนมีปะขาวไปด้วย มีเด็กไปด้วย “ครอบครัวไหนจะย้ายครอบครัว ไปไหนนะ” เขาทั้งดูถูกดูแคลน ทั้งเสียดสี เพราะอะไร เพราะสิ่งนี้เขาไม่เชื่อถือ

แล้วไม่เชื่อถือแล้วมันเรื่องไสยศาสตร์ เรื่องการถือผี เรื่องของสังคม ตอนนี้นะ เมื่อก่อน เรื่องเครื่องสำอางเอามาหลอกขายกัน พอหลอกขายกัน ในเว็บไซต์เขาจับแล้ว ตอนนี้อยู่ กลายเป็นเครื่องสำอางของคลัง “ถ้ามีแล้วจะรวย ถ้ามีแล้วจะคุ้มครอง ถ้ามีแล้วจะไม่บ้า ถ้ามี แล้ว...”อะไรกัน สังคมอ่อนแอได้ขนาดนั้น

ดูสิ ตอนนี้อยู่ในเว็บไซต์ ขายแต่เครื่องสำอางของคลัง ไปเอาหินเอากรวดมาเรียงกันเป็น สร้อย แล้วก็ โอ้โฮ! มันมีแร่ธาตุ ใส่แล้วร่างกายจะแข็งแรง ใส่แล้วมันจะเหาะเหินเดินฟ้า...สังคม ทั้งนั้นนะ แล้วเอาเรื่องนี้เป็นพื้นฐาน พอเรื่องพื้นฐานแล้วจะมาประพฤติปฏิบัติ เวลาจะ

ประพาศปฏิบัตินะ หายใจเข้านี้ทุก หายใจออกนี้ทุก มันก็สร้างภาพ มันก็จินตนาการ มันก็ ร้อยแปดพันเก้า แล้วปฏิบัติ อู้ฮู! ปฏิบัติที่นั่นก็ได้บรรลุนิพพาน อู้ฮู! ที่นี่ก็บรรลุนิพพาน อู้ฮู! ที่นั่นเร็ว เร็ง อู้ฮู! ที่นั่นมีชื่อเสียงกิตติศัพท์เกียรติคุณ...ถ้ามันมีความจริงๆ ครูบาอาจารย์ของเราไม่มี

หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านไม่เคยโฆษณาตัวท่านเอง ให้ชาวพุทธเรานับถือพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ให้แก้วสารพัดนึก ให้เป็นสัจจะให้เป็นความจริง พระพุทธศาสนาเป็น ศาสนาที่เรียบง่าย เป็นศาสนาที่ไม่กวนบ้านกวนเมือง เป็นศาสนาที่คำจูนสังคมให้ร่มเย็นเป็น สุข ไม่มีการแห่แห่นเป็นกระต่ายตื่นตูม ไม่มี

เวลาพระพุทธศาสนา เวลารัฐบาลมีวันสำคัญขึ้นมา ให้ทำบุญที่วัดใกล้บ้านๆ ใครมี จิตใจที่เป็นบุญกุศล ใครมีจิตใจที่เป็นคุณงามความดี เขาจะตักบาตรทำบุญกุศล

เวลาจะทำบุญกุศลของเขา ถ้าพระที่บ้านเรายังไว้ใจไม่ได้ พระที่บ้านก็ลูกหลานบ้านเรา เอาไปบวชฝากวัดไว้ ให้อ้วกลูกหลานเรา ปัญญา มันจะสู้เราได้อย่างไร เพราะเราเป็นผู้เฒ่าผู้แก่ เรามีปัญญามาก เราจะทำบุญกุศลมันก็ไม่ลงใจ พอไม่ลงใจ เห็นไหม

ถ้าคนที่มีสติมีปัญญา ให้ทำบุญที่วัดใกล้บ้าน แล้วเวลาจะทำบุญให้ระลึกถึงพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เราเป็นชาวพุทธ เราระลึกถึงพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรม เพราะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงธรรมจักขุ มันถึงเกิดพระอัญญาโกณฑัญญะ มันถึงมี พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เป็นแก้วสารพัดนึก

ถ้าจิตใจของเรา เราระลึกถึงพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เราจะตักบาตรที่ไหนก็ได้ เพราะอันนี้เป็นตัวแทนเฉยๆ คำว่า “สัจฉลักษณ์” ไร แต่จิตใจของเรา เราถึงพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เราจะตักบาตรที่ไหนก็ได้ เราจะตักบาตรแล้วเราระลึกถึงพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ไม่ให้มีเวรมีกรรมกับพวกเปรตพวกผี นี่พูดถึงสังคมไร สังคมถ้ามันจัดระเบียบ สังคมถ้ามันเป็น สังคมที่มีปัญญา

เวลาจิตนี้เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะนะ คนที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ มันเกิดมาแล้ว ความรู้มันไม่เท่ากันหรอก บัว ๔ เหล่า ให้อ้วกบัวอยู่ในโคลนในตมมันไม่ได้ ผุดไม่ได้เกิดด้วย มัน เน่าอยู่นั่นนะ มันเน่าอยู่ในโคลนในตมนั่นนะ เวลามันเกิดเป็นหน่อขึ้นมา เต่าปลา มันก็กินหมด

เวลาบัวมันขึ้นมาปริ่มน้ำ นั่นนะบัว ๔ เหล่า แล้วเวลาการประพาศปฏิบัติขึ้นมา พอใครนั่งสมาธิ แล้ว โอ๊ย! จะเป็นสมาธิ ไปปฏิบัติบรรลุธรรม

เราเห็นสำนักปฏิบัติมากมาย เห็นครูบาอาจารย์มหาศาล แต่ในการปฏิบัตินั้นเราก็ชื่นชม เราชื่นชมว่าพระพุทธศาสนามีคุณค่า ถ้าพระพุทธศาสนามีคุณค่า พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติไทย มันควรจะเป็นประโยชน์ สังคมไทย คนไทยควรจะมีสติปัญญา มันต้องเข้มแข็งทางจิตวิญญาณ จิตวิญญาณที่เข้มแข็งไม่เป็นเหยื่อ ไม่ให้ใครหลอก

เราทำหน้าที่การงานของเรา มันจะทุกข์จนเข็ญใจ มันต้องปากกัดตีนถีบอย่างไร มันก็เป็นอำนาจวาสนา ถ้าเป็นทางวิทยาศาสตร์ วิทยาศาสตร์ที่เขาอายุมาแหย่ มาทำให้บ้านเมืองแตกแยกใจ มันเป็นชนชั้น มันเป็นการเอาวัดเอาเปรียบ มันเป็นการขี้โกง ต้องต่อต้าน ต้องทำลาย แล้วกรรมของคนละ คนที่สร้างเวรสร้างกรรมมา มันแตกต่างกัน

แต่ถ้าเบื้องบนที่เขามีใจเป็นธรรม เขาตั้งโรงงาน เขามีจิตใจเป็นธรรม เขาไปช่วยเหลือพวกชาวดอย เขาไปช่วยเหลือพวกคนทุกข์คนจน เขาทำของเขาก็มี ใจคนที่เห็นแก่ตัวมันก็มี ไม่ใช่ทุกคนมันจะดีไปทั้งหมดหรอก แล้วก็ไม่ใช่ทุกคนมันจะเลวไปทั้งสิ้น แล้วก็ทำเป็นวิทยาศาสตร์ ก็มาอายุมาแหย่ มาแบ่งชนชั้น มาทำลายกัน แล้วเราก็ไปเชื่อแบบนั้น นี่เป็นวิทยาศาสตร์

แล้วพอเป็นวิทยาศาสตร์แล้วก็บอกว่า พวกที่ถือชาวพุทธ ชาวพุทธเป็นลัทธิยอมนำงาน ให้เขาชูตรีด ยอมนำงานกับนายทุน แล้วให้นายทุนปกครอง ให้นายทุนเลว นายทุนน้อย นายทุนใหญ่ นายทุนชูตรีดก็มี นายทุนที่เขาเป็นธรรมๆ เขาเสียสละของเขาก็มี สิ่งที่มีมันเป็นเวรเป็นกรรมของสัตว์ นี่พูดถึงว่าเรื่องโลกๆ ไร นี่พูดถึงเรื่องโลกๆ วิทยาศาสตร์เข้ามา ความเป็นวิทยาศาสตร์ ต้องใช้สูตรทฤษฎีเสมอภาคๆ

อาหารในสำหรับเดียวกันมันยังชอบไม่เหมือนกันเลย มันเสมอภาคตรงไหน ใจคนที่มันได้ ใจนายทุนมันก็ว่าเสมอภาค เพราะกุมมือยาวกว่า กูต้องได้มากกว่า ใจคนทุกข์คนจนบอกไม่เสมอภาคเพราะว่ามีมือสั้นเล็กกว่า มือสั้นน้อยกว่า ฉันทาดแคลน มันเสมอภาค เสมอภาคตรงไหน

ต้องเสมอภาคๆ พอเสมอภาคขึ้นมาก็เอาทฤษฎีมาอ้าง พอทฤษฎีมาอ้างก็พูดตามทฤษฎีนั้น บรรลุลุทธิ เพราะพูดทฤษฎีเสมอภาคได้สุดยอด แต่ใจมันไม่เสมอภาค มันไม่เคยรู้ไม่เคยเห็น มันพิจารณาของมันไม่ได้ ถ้าเสมอภาค เสมอภาคอย่างไร

นี่ก็เหมือนกัน ใจที่ว่าพุทโธ หายใจเข้านี่พุท หายใจออกนี่โธ พุทโธๆ เราก็ปฏิบัติ เวลาเราปฏิบัตินะ อานาปานสติ เด็กๆ มันไปฝึกหัดของมัน มันยังบอกเลย “เมื่อก่อนกลัว เดี่ยวนี้หายกลัว เมื่อก่อนไม่เคยไปหน้าชั้นเลย เดี่ยวนี้ออกไปพูดหน้าชั้นก็ได้” เพราะอะไร

เพราะจิตมันเข้ามาสู่สติของตน เข้ามาสู่จิตของตน มีหลักเกณฑ์ของตน แต่ถ้ามันส่งออก มันกลัวไปหมด มันเขาก็ดีกว่า นี่เขาก็แน่นกว่า มันเขาก็ยอดกว่า ใจเราด้อยกว่าเขาทุกอย่างเลย ใจเราจะไม่มีอะไรเลย ในสมองมีแต่ขี้เลื่อย ออกไปยืนหน้าชั้นแล้วก็ทำสั่นหมดเลย

แต่ถ้ามันมีสติปัญญาขึ้นมา ใจโฮ! เราเป็นหัวหน้าชั้นอีกต่างหาก ใจพวกนั้นลูกน้องเราทั้งนั้น พูดอะไรมันก็ฟังทั้งนั้นนะ ไปกลัวอะไร ออกไปถึงหน้าชั้นพูดอะไรก็ได้ เพราะเขาต้องการให้เราพูด

นี่ไง ถ้ามันหายใจ อานาปานสติ หายใจเข้าก็รู้ว่าหายใจเข้า หายใจออกก็รู้ว่าหายใจออก เด็กๆ มันยังได้ประโยชน์เลย คนทุกคนทั่วไปเขามาฝึกหัดขึ้นมามันได้ประโยชน์หมด มันได้ประโยชน์ตรงไหน

มันได้ประโยชน์ต่อเมื่อคนคนหนึ่งมีสติสัมปชัญญะ กับคนคนหนึ่งเป็นวัเป็นควายให้เขาจูงจูงไปตามกระแส สังคมทั้งสังคมมีแต่จูงให้เขาชักจูง แต่ถ้าเด็กมันหายใจเข้านี่พุท หายใจออกนี่โธ หายใจเข้าก็รู้ว่าหายใจเข้า หายใจออกก็รู้ว่าหายใจออก จูงมันเก็บไว้อย่างดีเลย มันไม่ให้ใครมาจูงจูงมัน

นี่ไง ถ้ามันเป็นประโยชน์ เป็นประโยชน์ตรงนี่ไง เป็นประโยชน์ที่คนที่หายใจเข้าก็รู้ว่าหายใจเข้า หายใจออกก็รู้ว่าหายใจออก เราอยู่กับพุทโธ พุทโธคือหัวใจของเรา คนอื่นมันจะรู้ดีอะไรไปกว่าเรา คนอื่นมันจะรู้มากอะไรไปกว่าเรา นี่ไง สิ่งที่ว่าได้ใจ ที่ว่าดีงามใจ

แต่นี้ ใจโฮ! จะภาวนาจะได้บรรลุธรรม...จูงก็ให้เขาเกี่ยวแล้ว ลากไปเป็นพรวนเลย

สมัยเราเด็กๆ นะ แม่น้ำแม่กลองมันอุดมสมบูรณ์มาก เวลาเขาตกปลา เขาใช้ตอกล้วย ปลา ตกเสร็จแล้วก็ร้อยไว้ ร้อยเป็นพวงเลย ผูกไว้ที่เอว เราเห็นประจำ นี่ไง เวลาเขาตกปลาไป พอเขาได้ปลาเขาก็ร้อยไว้ เอาตอกล้วยไว้ที่เอว ร้อยเป็นพวงๆ เลย

นี่ก็เหมือนกัน เวลาคำถามมันถามมาเพราะเหตุนี้ “ภาวนาแล้วจะบรรลุนิพพาน ภาวนาแล้วจะรู้อย่างนั้น รู้แบบนี้”

รู้อะไร ภาวนาแล้วมีสติสัมปชัญญะสมบูรณ์ จบ ภาวนาแล้วมีสติสัมปชัญญะสมบูรณ์ เป็นมนุษย์โดยสมบูรณ์ เป็นคนโดยสมบูรณ์ ถ้าเป็นคนโดยสมบูรณ์มันก็จบไป

นี่ ไ้โฮ! แหม! “ภาวนาจะบรรลุนิพพาน ตรัสรู้ธรรม”

บรรลุนิพพานที่ไหน เอาอะไรมาบรรลุนิพพาน คิดไปเอง คิดไปเอง รู้ไปเอง นึกไปเอง พอนึกไปเอง แล้วมันเสียเวลา “อู๊ย! ปัญญามันเลอเลิศ ปัญญามันเกิด” สุดท้ายจะเอาอย่างนั้นจะเอาอย่างนี้ นี่มันไม่เป็นความจริงโดยสัจจะความจริง

เวลาเป็นความจริง เวลาหลวงปู่มันท่านสั่งหลวงตาไว้เลย เพราะหลวงตาตอนนั้นท่านอนาคามีมรรค ท่านกำลังพิจารณาอสุภะอย่างรุนแรง พอพิจารณาอสุภะอย่างรุนแรง ก็เลสมันจะปลิ้นปล้อนอย่างรุนแรง มันจะพลิกมันจะแพลงขึ้นมา มันจะเอาไว้ในนั้นนะ

ฉะนั้น เวลาคนทำอย่างนั้น เพราะหลวงปู่มันท่านผ่านตรงนี้มาก่อน พอผ่านตรงนี้มาก่อน ที่ว่าเป็นน้ำป่า มหาสติ มหาปัญญา ก็เลสมันจะรุนแรงมาก ก็เลสมันจะพลิกแพลงมาก เวลา มันทุกข์ มันทุกข์ยากตรงนี้

เวลาหลวงตาท่านพูด เวลาท่านประพฤติปฏิบัติใหม่ๆ เวลาปฏิบัติไม่เป็นมันทุกข์มันยากมาก ถ้าปฏิบัติเป็นแล้วมันจะสบายขึ้น มันจะดีขึ้น ไ้โฮ! ปฏิบัติไปข้างหน้ามันจะราบรื่น ท่านบอกว่ามันไม่เป็นอย่างนั้นเลยนะ ยิ่งปฏิบัติไป ไ้โฮ! มันยิ่งรุนแรงขึ้น ยิ่งปฏิบัติไปก็เลสมันยิ่งละเอียดขึ้น ยิ่งปฏิบัติไปนะ ไ้โฮ! มันปั่นหัว หัวปั่นเลย

จากเล็กๆ จากสักกายทิฐิ ความเห็นผิดในกายก็เรื่องหนึ่ง ถ้ามันไปเห็นอุปาทาน มันยึดมันถือมันนะ เวลามันปล่อยวางก็อีกเรื่องหนึ่ง เวลามันไปเจออสุภะ ไปเจอภิกขาภาวะ นั้นนะ

กองทัพของกิเลสเลยละ ความโลภ ความโกรธ ความหลง แล้วเวลาไปเจออวิชชามันเป็นอีกเรื่องหนึ่ง โอ้ย! มันมหัศจรรย์ขึ้นมาเลย

แต่เวลาปฏิบัติใหม่ๆ ทุกคนคิดอย่างนั้นเลยนะ ถ้าปฏิบัติไปได้แล้วนะ โอ้โฮ! มันจะไปไรววดเร็ว มันจะไปได้เรียบง่าย มันจะทะลุทะลวงไปเลยนะ ปฏิบัติไปตายหมด

ท่านบอกใครก็คิดอย่างนั้น ท่านก็คิดอย่างนั้น แต่ถึงเวลาจริงๆ ขึ้นมาแล้วนะ ไม่เป็นอย่างนั้น เพราะเราก็ดูสิ เด็ก เราต่อสู้กับเด็กนี่เรื่องหนึ่ง ต่อสู้กับวัยรุ่นนี่เรื่องหนึ่ง ไปต่อสู้กับวัยทำงาน คนระหว่างทำงาน ๓๐-๔๐ โอ้โฮ! กำลังจะเป็นเสียเลยละ แล้วสุดท้ายก็ไปต่อสู้กับคนสูงวัย ๗๐-๘๐ อวิชชา เจ้าวัฏจักรนั้นนะ นี่ประสบการณ์มันแตกต่างกัน เวลามันทำ มันทำไปแตกต่างกัน เวลาประพฤติปฏิบัติขึ้นไป ถ้ามันเป็นจริงเป็นจัง มันเป็นจริงเป็นจังแตกต่างกันไป ใช้นี้เวลาปฏิบัติขึ้นมา ถ้ามันเป็นจริงขึ้นมา มันก็เป็นจริง

ไฉน! คู้ฮู! ปัญญาเลอเลิศ วิปัสสนา คู้ฮู! มีปัญญา มีมรรค โอ้โฮ! มันจะบรรลุดุจรรณอยู่พวงนี้แล้ว ธรรมะนี้เฉียดไปเฉียดมา จับไปแล้วมันจะได้อยู่แล้ว...นี่มันเป็นความเห็นของโลกในคุณละครที่วิเยอะ ทวิภพ ตึกตาผี นาคี โอ้โฮ! ดูมาก เวลาปฏิบัติไปเป็นอย่างนั้นหมดเลย นี่ปัญหาสังคม ปัญหาทางโลกเขา

แต่ในการประพฤติปฏิบัติ เวลาปฏิบัติเป็นเรื่องความดีใหม่ เป็น แล้วความดีคืออะไร คือเป็นมนุษย์โดยสมบูรณ์ มีสติสัมปชัญญะ จมูกเก็บไว้ให้ดีเลย ไม่ให้ใครมาจูงจมูก ไม่ให้เป็นเหยื่อใครทั้งสิ้น

สำนักปฏิบัติ สำนักปฏิบัติไหน สำนักปฏิบัติดีเขาต้องดีโดยตัวอาจารย์ของเขา ถ้าอาจารย์เขาดีแล้วเขาไม่มาหลอกมาล่อหรือ ไม่มีใครหลอกล่อใคร เผยแผ่ธรรมๆ เผยแผ่อะไรเอาธรรมะอะไรมาเผยแผ่ เอ็งมีความรู้อะไร รู้จักสมาธิหรือเปล่า เวลาปัญญา ใช้นั้นมันสัญญาทั้งนั้นที่พูดออกมานะ

ในโลกนี้ไม่มีใครมีปัญหาเกินองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ในพระไตรปิฎกทั้งหมด ธรรมะเป็นธรรมชาติๆ ที่ปากเปี้ยกปากแฉะ ในอภิธรรมปิฎก ในพระไตรปิฎกทั้งหมดเป็นขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทั้งนั้นนะ ที่พูดๆ กันอยู่นี้ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทั้งสิ้น แล้วเวลาพูดนะ “จะปฏิรูปศาสนา จะฟื้นฟูศาสนา”...เอาอะไรไปฟื้นฟู

พินฟูศาสนา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรม นั้นนะสุดยอดของศาสนา ใครจะพินฟู ปัญญาอย่างพวกมึงหางอึ่งนี้หรือพินฟู มึงจะเอาไปเป็นสินค้า มึงจะเอาไปหาผลประโยชน์ มึงจะเอาไปให้คนนับหน้าถือตามึง มึงจะต้องการให้คนหันมามองมึงต่างหาก พินฟูอะไร พินฟูก็พินฟูในใจพระพุทธเจ้านั่น อันนั้นนะสูงสุด

เราฟังแล้วบางทีมันแบบว่าสะอิดสะเอียนนะ “จะพินฟูศาสนา จะปฏิรูปศาสนา”

เฮ้ย! มึงมีความรู้เหนือพระพุทธเจ้าหรือ มึงมีความรู้เท่าพระพุทธเจ้าหรือ ในโลกนี้มีใครมีความรู้เท่าพระพุทธเจ้า แล้วพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์นี้มันของพระพุทธเจ้าทั้งสิ้น

นี่ไง แล้วเวลาปฏิบัติขึ้นมา ใ้พวกเฉียดๆ ศรัทธา ใ้พวกที่เฉียดๆ โรงพยาบาล ความคิดมันจะเพริศแพ้ว มันจะแพรวพราว ความรู้ความเห็น ใ้โฮ! ใ้พวกนี้ธรรมะละเอียดมาก ไ้ๆ พวกไ้ๆ โรงพยาบาลศรัทธา ใ้พวกปัญญาๆ นั้นนะ

เราเห็นสังคมมาก ที่เรายืนยันปัญญาอบรมสมาธิ แล้วเรายืนยันในการประพฤติปฏิบัติ เพราะอะไร เพราะเราเห็นไง เมื่อก่อนเวลาจะพุทโธ หายใจเข้านี้กพุท หายใจออกนี้โก สัทธาจริต ทางภาคอีสานสมัยเราไปอยู่ใหม่ๆ เป็นสัทธาจริต เป็นความเชื่อมั่น เขาทำสิ่งใดแล้วเขาได้มรรคได้ผลไ้

แล้วพอเราขึ้นไปในทางอีสาน เวลาไปอยู่ที่ไหนนะ ใ้ไทยกรุงเทพฯ เรานี่โดนเยาะ ถ้าบ้านตาดไม่มี เพราะบ้านตาดเป็นพระภาคกลางมาก แต่ไปตามชนบท ใ้ไทยกรุงเทพฯ ใ้พวกไทยกรุงเทพฯ ไทยภาคกลาง ใ้พวกหัวคือ พวกปัญญาชน ใ้พวกนี้พวกชนดะ แต่ถ้าเป็นสัทธาจริตเขาจะไม่มีอย่างนี้ เขาจะมีความเคารพนบ เขาจะไม่มีการโต้แย้ง เขาจะเชื่อ ภาษาเราว่าเชื่อตามๆ กันมา เชื่อโดยประเพณีวัฒนธรรม แล้วเขาทำของเขา

แต่นี้พอเวลาเราขึ้นไปนะ แล้วเราก็ไปปฏิบัติเหมือนกัน แล้วเราก็พุทโธเหมือนกัน สุดท้ายแล้วเรามาได้หลักปัญญาอบรมสมาธิ แล้วเรามาเจอปัญญาอบรมสมาธิของหลวงตาด้วย มันเข้ากันได้พอดี แล้วเป็นสัจจะความจริง เราถึงพยายามบอกว่าเป็นปัญญาอบรมสมาธิ ถ้ามันไม่มีปัญญาอบรมสมาธิ มันจะมาเคลียร์ปัญหาของปัญญาชนที่ใ้ปัญญาเยาะๆ เยอะๆ ไม่ได้

เวลาพระพุทธศาสนา ศาสนาแห่งปัญญาใช้ไหม มันก็บอกมันมีปัญญาไปหมดแหละ ทุกคนก็จินตนาการเป็นไอ้พวกเฉียดๆ ศรีรัญญา ไกลๆ เข้าโรงพยาบาลศรีรัญญา เวลาปัญญา มันเกิด มันบอกว่า นี่ภาวนามยปัญญา ปัญญาอย่างนี้เป็นปัญญาในพระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนาเพราะอะไร เพราะมันใช้ศัพท์พระพุทธศาสนา มันเป็นชั้น มันเป็นรูป มันเป็น อริยสัจใจ มันไปใช้ศัพท์ในพระพุทธศาสนา แต่ความเห็นมันใกล้ๆ เข้าโรงพยาบาล

เราก็เลยจะเอาจริงเอาจังขึ้นมามีสติ พอมีสติขึ้นมา มีสติขึ้นมาเพื่อเป็นปัญญา อบรมสมาธิ ปัญญาอบรมสมาธิ เราพยายามยืนยัน ยืนยันตรงไหน

นี่ไง เราเพิ่งค้านะ ว่าไอ้พวกที่ว่าจะมาฟื้นฟูศาสนา ไอ้พวกนี้มึงกล้าเหยียบย่ำ พระพุทธเจ้าเขียวหรือ ไอ้นี้ก็เหมือนกัน ไอ้ที่พูดๆ มันเป็นแขนงหนึ่งไง เป็นแขนงหนึ่งของการใช้ ปัญญาอบรมสมาธิ ปัญญาที่มึงว่าเป็นพระพุทธศาสนา เป็นภาวนามยปัญญา เป็นอริยสัจ เป็น สัจจะ เป็นที่ว่าจะบรรลุธรรมนั้นนะ สูงสุดของมันถ้าเป็นสัมมาทิฐิ เป็นปัญญาอบรมสมาธิ แค่นั้นนะ

ไอ้ที่เราพูด เราพูดให้เป็นแนวทางแนวทางหนึ่งของนักปฏิบัติ มีแนวทางปฏิบัติ ไม่ใช่ให้ มันไปสู่ม ไปจินตนาการว่าเป็นภาวนามยปัญญา ไอ้ที่เป็นปัญญาพระพุทธศาสนา หลวงพ่อ รับประทานๆ ตอนนั้นก็เลยกลายเป็นว่ากูต้องไปรับประทานศาสนา ต้องตั้งบริษัทประกันภัย สงบ รับประทานภัย รับประทานภัยในผู้ที่ปฏิบัติ เป็นสงบประกันภัย

เราอยู่ในวงการปฏิบัติ เราเห็นความสับสนเสีย ความเลวร้ายมามาก ความหา ผลประโยชน์กัน ครอบครัวไหนที่มีลูกหลานที่เสียสติ ครอบครัวไหนที่ลูกหลานส่งเสียไปเรียน มหาวิทยาลัย แล้วไปบวชไปปฏิบัติกันจนหลุดจนอะไร ครอบครัวที่ระส่ำระสาย กู้หนี้ยืมสินส่ง ลูกๆ หลานๆ เรียนหนังสือ เรียนแล้วก็มาฝึกหัดในชมรมพุทธต่างๆ มีปัญหามาก เราเห็นมา มาก เราถึงพยายามจะพูดเป็นหลัก พยายามจะพูดให้คนมีจุดยืน แต่ไม่ใช่พูดให้คนเอาไปเป็น ประโยชน์ต่อเนื้อ เอามาเป็นสินค้าต่อเนื้อ เพราะเราพูด เราพูดเพื่อไม่ต้องการให้ใครเอาไปใช้ ต่อเนื้อ แต่พูดให้คนกลับมาเป็นมนุษย์

นี่ก็เหมือนกัน ในการปฏิบัติๆ ในการปฏิบัติเราเห็นด้วย ชื่นชมมาก เด็กๆ ๕ ขวบ ๑๐ ขวบ ยุวพุทธ อานาปานสติ “มาครั้งที่เท่าไร” “ครั้งที่หนึ่ง” “โอ้ย! ดีมากเลย ดีมากเลย” โอ้โฮ!

เห็นแล้วชื่นใจมาก ชื่นใจมากเพราะเด็กมันไร้เดียงสา เด็กมันไม่บอกมันบรรลุลุทธิธรรม แล้วมันก็ไม่บอกด้วยว่ามันจะไปเผยแผ่ศาสนา แล้วมันก็ไม่ได้บอกด้วยว่ามันจะไปตั้งสำนักปฏิบัติ เพราะมันยังเป็นเด็ก มันยังเป็นเด็ก ๕ ขวบ ๑๐ ขวบ มันเป็นเด็กขึ้นมา เขาให้มันปฏิบัติเพื่อให้มันมา ให้มันเป็นตัวมันเอง ให้มันไม่ตื่นเต้น ให้มันมีการศึกษา มันไม่บอกเลยว่ากำลังจะบรรลุลุทธิธรรมเลย เดี่ยวจะตั้งสำนักปฏิบัติแล้ว อายุ ๕ ขวบ ใ้ ๕๐-๖๐ ขวบเดี๋ยวต้องมาให้หนูสอนนะ หนูจะสอนให้บรรลุลุทธิธรรม

เราชื่นชมเขามาก เราชื่นชมเด็กๆ มาก เราถึงบอกว่าในการปฏิบัติมันมีผลอย่างนั้นนะ มันมีผลจริงๆ เด็กไร้เดียงสาที่มันไม่มีเบื้องหน้าเบื้องหลัง มันทำตามสัญจะความจริง มันทำจากที่มันเป็นคนซึ่กั้ว มันเป็นคนทีตระหนก มันเป็นคนที่ไม่เป็นตัวของตัวเอง มันกลับมาเป็นตัวของตัวเอง มันมันคง “สงบมาก ดีมาก จะเรียนหนังสือให้ดีขึ้น ต่อไปนี้จะเป็นคนดี ช่วยเหลือพ่อแม่ทำงานบ้าน”

เราฟังนะ เราฟังพวกนี้พูด อืม! ศาสนาเรามันมีคุณค่ามาก มีคุณค่าเพราะเด็กมันไร้เดียงสา มันไม่มีเบื้องหน้าเบื้องหลัง มันทำสิ่งใดมันทำความเป็นจริง ใ้เรานักปฏิบัติทั้งนั้นนะ จะบรรลุลุทธิธรรมแล้ว สงบประกัณภัยกำลังจะรับประกัณด้วย สงบประกัณภัย มีดีตราับประกัณบรรลุลุทธิธรรม นี้ผู้ใหญ่

ทั้งๆ ที่ศาสนามันดีงาม ศาสนาเป็นสิ่งที่ชอบธรรม แล้วมันเป็นประโยชน์มาก แต่คนเอาไปบู๊บู๊ยา แล้วบางคนเอาไปเพื่อผลประโยชน์ เอาไปเพื่อชื่อเสียง เอาไปเพื่อหาผลประโยชน์นะ เราถึงไม่เห็นด้วย

แล้วนี่เหมือนกัน คำถามๆ ถามแล้วถามเล่าๆ ก็นี้ไง ก็ปัญญาๆ นี้ไง คู้ย! บรรลุลุทธิธรรมๆ แล้วบอกฟังเทปอย่างนั้น ถามปัญหาที่ไร้สาระ มันไร้สาระ แล้วเวลาถึงจริงๆ ขึ้นมาบอกว่าเป็นไปไม่ได้

เป็นไปได้นะ วิทยาศาสตร์กับธรรมะ ธรรมะเหนือวิทยาศาสตร์ เหนือโลก เราพูดทุกวันเลย วิทยาศาสตร์แก้กิเลสไม่ได้ วิทยาศาสตร์แก้ปัญหาของโลกได้ แก้ปัญหาการดำรงชีพได้ แต่แก้กิเลสในใจไม่ได้ ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าต่างหากที่จะบรรลุลุทธิธรรม จะแก้ไขกิเลสได้

นี่ก็เหมือนกัน แล้วถ้าบอกว่า “อู้อู! นั่งแล้วมันเป็นสมาธิ อู้อู! นั่งได้ทั้งคืนเลย”...
เยอะเยอะไปนั่งหลับ

ถ้ามันนั่งความเป็นจริงมันเป็นวิทยาศาสตร์ไง เป็นวิทยาศาสตร์ ถ้าจิตมันสงบแล้วมัน
ต้องมีกำลัง ถ้าจิตสงบแล้ว ศีล สมาธิ ปัญญา ถ้ามีสมาธิ ถ้าสมาธิเป็นสัมมาสมาธิ สมาธิที่เป็น
จริง ถ้ามันมีกำลังขึ้นมาแล้ว ถ้ามันยกขึ้นสู่วิปัสสนาได้ มันทะลุปรุโปร่งเลย

แต่ที่มันยกขึ้นสู่วิปัสสนาไม่ได้เพราะสมาธิมันไม่มี ถ้ามันไม่มี ไม่มีเพราะอะไร ไม่มี “ก็
นั่งทั้งคืนแล้ว นั่งทั้งเดือนแล้ว ภาวนามา ๗ ปีแล้ว”

๗ ปีนั้นมันไม่เข้าสู่สมาธิทั้งสิ้น ๗ ปีแล้วมันไม่มีกำลังเป็นหลัก ๗ ปีแล้วมันก็คร่อมตออยู่
นั่น ๗ ปีแล้วมันเป็นภวังค์ทั้งสิ้น แล้วมากมายไอ้ที่ว่ามันนั่งตลอดรุ่งๆ เขาบอกเขานั่งตลอดรุ่งเลย
ให้ยกขึ้นสู่วิปัสสนาไม่ได้

เราอยู่ข้างใน เราให้โยมไปนั่ง บอกอ้าว! พิสูจน์ นั่งอยู่ กรนคร่อกๆ เขานั่งหลับทั้งคืนนะ
แต่เขาสัญญาว่าเขาจะนั่งตลอดรุ่ง

ถ้ามันนั่งตลอดรุ่ง อู้อู! จิตมันจะสว่างไสวขนาดไหน จิตมันจะมีกำลังขนาดไหน

นี่ก็ก็นั่งเหมือนกัน ตลอดรุ่งเหมือนกัน แต่นั่งหลับ จิตมันตกภวังค์มันหลับไป แล้วมันทำ
อะไรไม่ได้

แล้วก็ยกเข้ามาคำถาม คำถามนี้ก็เหมือนกัน “ผมกรนครับ ผมนั่งจนผมรู้ว่าผมกรน”

มันนั่งหลับอยู่ตลอดเวลา แล้วปัญญาเมื่อกี้บ่าบอคอแตกกันไป แล้วก็ยังจะเขียนมาถามๆ
มาถามเรื่องอะไร นี่ให้หลวงพ่อดูใจนี่ไง เพราะสังคมมันเป็นแบบนี้ไง “จะบรรลุธรรม”

เป้าหมายจริงๆ มันก็อย่างนั้นนะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาท่านสอน
เทวดา อินทร์ พรหมเป็นพระอรหันต์ไปเยอะเยอะไปหมด จะเป็นพระอรหันต์ไปได้เพราะเขามี
สติปัญญาของเขา มันเป็นสัมมาทิฏฐิ มันเป็นทิฏฐิที่ถูกต้องดีงามที่ตามความเป็นจริง แต่ที่เรา
ไปจำมา พอจำมาเป็นวิธีการ แล้วก็ทำนั่งตลอดรุ่งอย่างนี้

หลวงตาท่านนั่งตลอดรุ่งนะ นั่งตลอดรุ่งท่านนั่งแบบมีสติสัมปชัญญะสมบูรณ์ ต่อสู้กับ เวทนา ท่านบอก ๒-๓ ชั่วโมง ลูกหลานมันมา เจ็บปวดมาก ๔-๕ ชั่วโมง พ่อแม่มันมา ๑๐ ชั่วโมง ปู่ย่ามันมา ความทุกข์ของท่านนะ เปรียบเหมือนเอาไม้ เอาขอนไม้สุ่มตัวท่านแล้วจุดไฟ เผาขึ้น เหมือนกับคนนั่งโดนเผาตายทั้งเป็นนะ

คนเรานะ เวลาเอาไม้พาดสุมกองเราแล้วจุดไฟขึ้น มันจะทุกขร้อนขนาดไหน นี่ท่าน เปรียบเทียบถึงเวลาที่ท่านเผชิญกับเวทนาของท่าน เวลานั้นตลอดรุ่งของท่าน เพราะท่านนั่งโดย สติสัมปชัญญะสมบูรณ์ รู้เห็นทุกแง่ทุกมุมของความรู้สึกนึกคิด

แต่นี้พอนั่งนะ ครอบๆ มึงไปรู้อะไร พอไม่รู้อะไรมันก็ไม่รู้อะไร แต่มันเขาถามไฉน ไม่มีอะไร แต่ก็เขียนมาถามนะ จนวนนี้ก็เขียนมานะ “ไม่ต้องสงสัยแล้วครับหลวงพ่อ ผมนั่งกรน ผมจับได้แล้ว”

ไอ้โฮ! เหนื่อย ถ้ามันเป็นความจริง เป็นความจริงมันเป็นวิทยาศาสตร์ วิทยาศาสตร์ก็เกิเลสไม่ได้ แต่วิทยาศาสตร์เป็นวิทยาศาสตร์ไง สูตรทฤษฎีมันต้องเป็นความจริงไง

นี่ก็เหมือนกัน ถ้าหนึ่งบวกหนึ่งต้องเป็นสองไง ถ้าเอ็งนั่งเป็นสมาธิได้ เอ็งต้องมีกำลังไง ถ้าเอ็งนั่งสมาธิได้ มีกำลังได้ ถ้าเอ็งยกขึ้นสู่วิบัติสวดมนต์ได้ ปัญญาที่เกิดบนสัมมาสมาธิมันจะเป็น มรรคไง ถ้าเป็นมรรคมันจะชำระล้างกิเลสไง ถ้ามันเป็นความจริงเป็นขั้นเป็นตอนเข้าไปไง มันก็จะเป็นประโยชน์ไง นี่พูดถึงว่าเวลาจะปฏิบัติตามความเป็นจริง ถ้าเป็นจริงมันเป็นจริงอย่างนั้น ถ้าเป็นจริงอย่างนั้นมันถึงมีคุณค่า

นี่เข้าใจไปเอง เข้าใจผิด เข้าใจว่าศึกษาธรรมะมา เข้าใจว่าการปฏิบัติไปแล้วจะเป็นนาคี จะแปลงตัวเป็นพญานาค ไอ้โฮ! จะเป็นตุ๊กตาผี มันไปดูหนังไว้เยอะ แล้วเวลาพิจารณาแล้วมัน สงออกหมด

แต่เวลาเป็นมรรคมันเป็นอย่างนั้นนะ กำลังต่างๆ นั้นมันเกิดจากจิตทั้งสิ้น จะหมอดูหมอดู เตา จะหมอดูสมุนไพร เขาต้องทำความสงบทั้งสิ้นเพื่อให้จิตมันมีกำลัง คนที่จิตมีกำลัง แม้แต่ผู้ ทำงานทางโลก ถ้ามีสมาธิทำงานก็ได้ชัดเจน ทำงานแล้วไม่เครียด ทำงานแล้วงานจะเสร็จ สมบูรณ์ ผู้ที่ทำงานแล้วตั้งเครียดต่างๆ เขาก็มาพักโดยการทำสมาธิ สมาธินะ ใช้ได้ทุกที่ทุก สถาน เป็นประโยชน์ไปทั้งสิ้น

แต่นี้มันอ้างสมาธิ อ้างสมาธิ ว่ามีสมาธิแล้วจะทำอะไรก็ได้ จะบรรลุธรรมก็ได้ คนมีสมาธิเขาไม่อ้างสมาธิ ไอ้คนไม่มีสมาธิมันอ้าง อ้างว่า “สมาธิต่ำต้อย สมาธิไม่มีความหมาย ต้องปัญญาไปเลย”

ปัญญาไปเลยก็ตึกตาผีเงิง ทวิภพเงิง ไสยศาสตร์ทั้งนั้น ไสยศาสตร์เพราะมันเกิดจากจิต เกิดจากกิเลส เกิดจากตัณหา เกิดจากหัวใจที่ไม่มีกำลัง เกิดจากวาสนาคนที่อ่อนแอ

หายใจเข้านี่ก็พุท หายใจออกนี่ก็โรเงิง นี่เขาบอกเข้านี่ก็พุทโรเงิง

จะพุทโรเงิงอย่างไรก็ได้แล้วแต่ มันอยู่ที่วาสนาของคน บัว ๔ เหล่า ไม่ใช่ว่าทำแล้วจะได้ทุกคน

ไอ้เนี่ยทำก็ได้แต่ทฤษฎี แล้วก็เอาทฤษฎีมาอ้าง ทำมาครึ่งวันก่อนวัน ปฏิบัติมาทั้งวันเลย โอ้ย! นั่งตลอดรุ่ง จับเชือกผูกไว้ติดเตียง มันนอน ๒๔ ชั่วโมงเป็นสิบบๆ ปี ไอ้พวกนอนติดเตียง ดีกว่ามึงอีก เ็งยังไปเที่ยวรอบโลก เขาอนนติดเตียง ๑๐ ปี บางคนนอนติดเตียงตั้งแต่เกิดจนตาย นอนอยู่นั่นเงิง

เหมือนกัน มันต้องเป็นสัมมาทิฏฐิ ความเห็นที่ถูกต้องดีงาม การปฏิบัติ ปฏิบัติด้วยความถูกต้องดีงาม ไอ้เนี่ยเวลาเราพูด เวลาพูดมันแบบว่ามันเบื่อหน่าย ไอ้เวลาคนที่ดูถูกเหยียดหยาม ที่เราออกมามีจุดยืนเพื่ออะไร เพื่อให้ผู้ที่ปฏิบัติไม่ต้องอายสังขม ปฏิบัติแล้วไม่ให้ใครมาตราหน้า

แต่เวลาเม่งพอมมาปฏิบัติแล้วก็จะมาอ้าง นั่งสองที่ “บรรลุธรรมๆ”...ธรรมอะไรวะ ต้องสงบประกันภัยรับประกันด้วยหรือเปล่า ถ้าสงบประกันภัยมันรับประกัน เดียวโดนคนย่อนศร

จบแล้วละ หายใจเข้านี่ก็พุท หายใจออกนี่ก็โร สมาธิคือสมาธิ ปฏิบัติเพื่อความเป็นมนุษย์ ปฏิบัติไปด้วยให้จิตปกติสมบุรณ์ ถ้ามีวาสนา จิตสงบแล้วยกขึ้นสู่วิปัสสนาได้ อันนั้นมันจะเป็นหลักการของพระพุทธศาสนา แล้วก็จะเป็นหลักการของเรา

หลักการของพระพุทธศาสนา หลักการขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าในพระพุทธพระธรรม พระสงฆ์ แล้วปรารถนาหรือสัตว์ขันธ์สัตว์ เราเป็นผู้ซ่อง เราเป็นสัตว์ตะผู้ซ่อง เราเป็นผู้ที่มี

กิเลส แล้วถ้าปฏิบัติแล้วมันได้มรรคได้ผลตามความเป็นจริงนั้นก็สาธุ ถ้ามันได้ตามความเป็นจริง

ไม่ใช่ปฏิบัติสำมะเลเทเมา เอาแต่วิธีการ เอาเวลามาอ้างอิงว่าฉันได้ปฏิบัติมา ๗ ปี ๑๐ ปี ป่วยติดเตียงมา ติดเตียง ๒๐ ปีก็มี คนติดคุกตลอดชีวิตก็เยอะแยะ เขาติดคุก เขาอยู่ในคุกด้วย เขาไม่ได้ออกมาจู้จี้จ้าน เขาบรรลุลหรรณกับมิ่งใหม่ละ

ฉะนั้น เวลาเอาจริงเอาจัง ให้เป็นจริงเป็นจังสิ อย่าวุ่นวาย วุ่นวายมาก ทั้งๆ ที่สำนักปฏิบัติที่ปฏิบัติเขาปฏิบัติเพื่อความสงบ ไม่ใช่เพื่อความวุ่นวาย

เวลาคนเขาเข้าไปในสำนักปฏิบัติ สปัปายะไง สถานที่ที่เป็นสปัปายะ มันสงบมันสงบ มันไม่วุ่นไม่วาย ไม่มีปัญหาเดือดร้อน ถ้ามันวุ่นมันวาย มันมีปัญหาเดือดร้อน แสดงว่าข้างในนั้นมีปัญหาแน่นอน

แต่ถ้ามันเป็นสัจจะความจริง มันจะเป็นสปัปายะ มันจะไม่วุ่นวาย ต่างคนต่างเข้าสู่ที่ความสงบสงัด ต่างคนต่างขวนขวาย ต่างคนต่างกระทำ มันจะเป็นประโยชน์ นั่นจะเป็นที่ปฏิบัติแท้ เป็นสปัปายะที่ดั่งาม แล้วสถานที่วิเวก กายวิเวก จิตวิเวก ให้มันวิเวกจากความเป็นจริง ให้มันเป็นความจริงขึ้นมา

เราเห็นนะ ไร่เด็กไร่เดียวสา ๔-๕ ขวบที่มันให้สัมภาษณ์นั้นนะ ไร่ไฮ! ชื่นชมนะ เด็กๆ มันไร่เดียวสา ไม่มีมารยาสาไทย “เมื่อก่อนเคยกลัว ขี้ตกใจกลัวมาก เดียวนี้ดีขึ้น” บางคนหายเลย เดียวนี้พยายามจะหายใจเข้าพุท หายใจออกโธ รู้จักตัวเอง รู้จักจิตของตน ไม่เดือดร้อน

นี่เด็ก ๔-๕ ขวบไร่เดียวสาเขายังได้ประโยชน์กับอานาปานสติ เราอายุเท่าไร เราปฏิบัติเพื่ออะไร แก่จนจะตายกันอยู่แล้ว ปฏิบัติผู้เด็ก ๔-๕ ขวบที่ว่าอานาปานสติไม่ได้เชี่ยวชาญหรือ พวกเรามันมีแต่มารยามาก กิเลสหนา แล้วทำอะไรไม่ได้ประโยชน์ แล้วเวลาปฏิบัติไปแล้วเข้าใจผิด เข้าใจว่า เข้าใจไปเองโดยกิเลสหมด แล้วก็บอกว่าบรรลุลหรรณโดยบริษัทสงบประกันภัย เอวัง